

УДК 371

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-1493-1507](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-1493-1507)

Танська Валентина Володимирівна кандидат педагогічних наук, доцент, директор навчально-наукового інституту педагогіки, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська 40, 10008, <https://orcid.org/0000-0002-6496-0145>

Губарєва Дар'я Вячеславівна кандидат педагогічних наук, доктор філософії старший викладач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки, УДУ ім. Михайла Драгоманова, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-4513-8586>

Андрощук Ірина Василівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, вул. Інститутська 11, 29016, <https://orcid.org/0000-0002-8054-5574>

Логай Вячеслав Артурович кандидат медичних наук, Одеський Національний Медичний Університет, доцент кафедри Травматології та ортопедії, м. Одеса, пров. Валіховський 2, 65082, <https://orcid.org/0009-0007-9977-5162>

Пінчук Лариса Миколаївна кандидат педагогічних наук, доцент, Запорізький національний університет, доцент кафедри викладання другої іноземної мови, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, <https://orcid.org/0000-0001-6968-5122>

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Анотація. Інновацію в освіті розглядають як реалізоване нововведення у змісті, методах, прийомах і формах навчальної діяльності та виховання особистості (як методики, технології), у змісті та формах організації управління освітньою системою, а також в організаційній структурі закладів освіти, у засобах навчання та виховання і у підходах до соціальних послуг в освіті. Впровадження сучасних інформаційних технологій, відповідних міжнародним освітнім стандартам, а також забезпечення всіх необхідних умов для плідної

роботи вчителів, викладачів, педагогів виробничого навчання є стратегічними пріоритетами у сфері освіти. Адже інформаційні технології допомагають викладачам вивести навчальний процес на якісно новий рівень. Інноваційні методи навчання - це не тільки використання найпередовіших технологій у класі або постійне відстеження останніх тенденцій у галузі освіти, це методи викладання та навчання. Вони акцентовані на використанні нових стратегій навчання, які найбільше орієнтовані на студентів.

У статті наведено характеристику основних державних нормативних актів з питань забезпечення інноваційної діяльності в Україні на загальнодержавному та регіональному рівнях. Розкрито державно-нормативну базу інноваційної діяльності керівників та педагогів закладів освіти. Акцентовано увагу на пріоритетних напрямках інноваційної діяльності у сфері освіти. У роботі розглядаються застосування різних інноваційних технологій в освіті, активне та ефективне впровадження яких є важливим фактором створення інноваційної системи освіти, що відповідає вимогам інформаційного суспільства та процесу зміни традиційної системи освіти в реаліях сучасного суспільства. Ефективна організація нововведень залежить від розвитку його потенціалу, професійної компетентності педагогічного колективу до роботи в умовах пошуку, створення науково-методичної та матеріально-технічної підтримки інноваційних змін.

Ключові слова: інновації, нормативно-правова база, інноваційна освітня діяльність, інноваційні педагогічні технології.

Tanska Valentyna Volodymyrivna Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, Director of the Educational and Research Institute of Pedagogics, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Velyka Berdychivska St. 40, 10008, <https://orcid.org/0000-0002-6496-0145>

Hubarieva Daria Vyacheslavivna Candidate of Pedagogical Sciences, teacher of the department of elementary education, Ukrainian State University named after Mykhailo Drahomanov, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-4513-8586>

Androshchuk Iryna Vasylivna doctor of science in pedagogy, full professor, head of the department of technological and professional education and decorative arts, Khmelnytskyi National University, 11 Instytutska St., Khmelnytskyi, 29016, <https://orcid.org/0000-0002-8054-5574>

Logai Viacheslav Arturovich PhD, Odesa National Medical University, Docent of the Department of Traumatology and Orthopedics, Odesa, Valikhovskiy lane 2, 65082, <https://orcid.org/0009-0007-9977-5162>

Pinchuk Larysa Mykolayivna Ph.D. in Pedagogics, Associate Professor, Associate Professor of Second Language Teaching Chair, Zaporizhzhia National University, Faculty of Foreign Philology, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0001-6968-5122>

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM

Abstract. Innovation in education is considered as a realized innovation in the content, methods, techniques and forms of educational activity and personality education (such as methods, technologies), in the content and forms of organizing the management of the educational system, as well as in the organizational structure of educational institutions, in the means of education and upbringing and in approaches to social services in education. The introduction of modern information technologies that meet international educational standards, as well as the provision of all necessary conditions for the fruitful work of teachers, lecturers, pedagogues of industrial training are strategic priorities in the field of education. After all, information technologies help teachers to bring the educational process to a qualitatively new level. Innovative teaching methods are not only the use of the most advanced technologies in the classroom or the constant monitoring of the latest trends in the field of education, they are methods of teaching and learning. They are focused on using new learning strategies that are most student-centered.

The article provides a description of the main state normative acts on the issues of ensuring innovative activity in Ukraine at the national and regional levels. The state-normative base of the innovative activities of managers and teachers of educational institutions has been revealed. Attention is focused on the priority areas of innovative activity in the field of education. The work considers the application of various innovative technologies in education, the active and effective implementation of which is an important factor in creating an innovative education system that meets the requirements of the information society and the process of changing the traditional education system in the realities of modern society. The effective organization of innovations depends on the development of its potential, the professional competence of the teaching staff to work in search conditions,

the creation of scientific-methodical and material-technical support for innovative changes.

Keywords: innovations, legal framework, innovative educational activity, innovative pedagogical technologies.

Постановка проблеми. Однією з важливих ознак сильної країни та економіки є конкурентоспроможна та розвинена сфера науки та інновацій. Вступ України на шлях інноваційного розвитку економіки зумовив модернізацію всіх галузей, в тому числі й освітньої сфери. Заклади освіти, які впроваджують у свою діяльність інноваційні розробки, активно використовують досягнення науки є рушійною силою для просування інноваційного розвитку та необхідних сутнісних перетворень у системі освіти [1]. Поширення інноваційних технологій в освітній галузі стало об'єктивною закономірністю, зумовленою новою філософією освіти. Інновації варто розглядати як ефективні та результативні нововведення у змісті, методах, засобах і формах навчання та виховання особистості, в управлінні системою освіти, в організації освітнього процесу, у структурі закладів освіти. Особливої актуальності набули інновації з початком широкомасштабної війни на території України, коли стало життєво необхідним приймати швидкі, нестандартні, по суті – інноваційні рішення.

Функціонування системи освіти в умовах воєнного стану характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій. Саме тому підтримка активного упровадження інновацій в освітню галузь під час війни стала одним із ключових напрямів роботи Міністерства освіти і науки України та його підрозділів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначенню умов ефективності інноваційних процесів в освіті, забезпеченню її неперервності присвячені наукові праці таких вчених, як Д.С. Вербівський, С.С.Вітвицька, О.А.Дубасенюк, І.І.Коновальчук, В.Г.Кремень, В.І.Луговий, М.М.Поташник, О.Я.Савченко, Я.В. Ярошик та ін. [2,6-8]. Вивчення наукової літератури дозволяє говорити про можливості, що відкриваються у результаті впровадження інноваційних освітніх технологій.

Мета статті - розглянути сучасні інноваційні освітні технології та окреслити їх роль у модернізації та підвищенні якості освіти.

Виклад основного матеріалу. Інновація – (від латинського «innovation» – нововведення, зміна, оновлення) діяльність зі створення, освоєння, використання та поширення нового, з цілеспрямованою

зміною, що вносить у галузь впровадження нові елементи, які зумовлюють зміну системи із одного стану до іншого. Інноваційні технології – це виробництво (винахід) нового для системи освіти компонента [2]. Інноваційні технології в освіті – це організація освітнього процесу, яка побудована на якісно інших принципах, засобах, методах та технологіях і дозволяє досягти освітніх ефектів, що характеризуються:

- засвоєнням максимального обсягу знань;
- максимальною творчою активністю;
- широким спектром практичних навичок та умінь.

Інноваційні технології освіти – це певний механізм, за допомогою якого задіяні нові засоби й методи освітньої системи, які втілюються у реальному світі. Метою інноваційних технологій є формування активної, творчої особистості майбутнього фахівця, здатного самостійно будувати та коригувати свою навчально-пізнавальну діяльність. У світі відбувся перехід від традиційних класів до онлайн-навчання та гібридного навчання. Багато шкіл, вчителів та інструкторів випробовують новаторські стратегії навчання в нових умовах, щоб зацікавити учнів і підвищити їхню замученість, а цифрові програми допомогли їм надати найкращий доступ до занять. Так у 2021 році: 57% всіх студентів США мали свої цифрові інструменти; 75% шкіл США планували повністю перейти у віртуальний режим; освітні платформи зайняли 40% використання учнями пристроїв; використання додатків віддаленого управління з освітніх цілях збільшилося на 87%; збільшується до 141% використання додатків для спільної роботи; 80% шкіл та університетів у США купили чи збиралися купувати додаткові технологічні інструменти для учнів. До кінця 2020 року 98% університетів викладали онлайн. Ці статистичні дані показують величезні зміни у тому, як люди викладають і навчаються [3].

Визнання європейської інтеграції стратегічним зовнішньополітичним пріоритетом України, підписання Угоди України з ЄС про асоціацію, прийняття нового Закону України «Про вищу освіту», розробка Концепції розвитку вищої освіти на період 2015-2025 рр. висувають нові актуальні завдання перед вищою школою на шляху до європейського і світового освітнього простору для забезпечення високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, потреб суспільства, ринку праці у кваліфікованих фахівцях. На порядку денному головною проблемою стає підготовка фахівців нової якості, здатних творчо мислити, швидко орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, приймати нестандартні рішення, вчитися і

розвиватися протягом усього життя, а головне – залишатися патріотом рідної землі [4].

Зазначимо, що в новому Законі України «Про вищу освіту» ключовою є інноваційна складова діяльності вищих навчальних закладів. Зокрема, у статтях 65,66,67,68 визначено організаційно-правові форми впровадження інновацій, внесено зміни щодо фінансової самостійності вищого навчального закладу. Імплементация закону сприятиме інтегруванню України до єдиного освітнього простору, без якого неможливо порушувати питання про визнання у світі українських дипломів, продовження навчання студентів, аспірантів у зарубіжних університетах.

Основним завданням наукової та інноваційної діяльності університету є здобуття знань шляхом проведення наукових досліджень і розробок та їх спрямування на створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій, забезпечення інноваційного розвитку суспільства та підготовки фахівців інноваційного типу.

Нормативно-правове регулювання освітніх інноваційних процесів в Україні регламентується рядом законодавчих документів та стандартів [4]: Закони України «Про інноваційну діяльність» (2002, зі змінами 2022 р.), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2016, зі змінами 2022 р.), «Про Національну програму інформатизації» (2022); Положенням «Про порядок здійснення інноваційної діяльності в системі освіти України» (2000, зі змінами 2021 р.), Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти (Наказ МОН України від 12.05.2023 № 552), що спрямовані на ствердження гуманістичної ідеї загальнолюдських цінностей та моральних ідеалів, на формування національного світогляду студентської молоді; визначають правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні; встановлюють форми стимулювання державою інноваційних процесів; регламентують порядок здійснення інноваційної діяльності та спрямовані на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Окрему увагу необхідно звернути на схвалену Указом Президента України від 25.06.2013 року № 344/2013 Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. На основі аналізу сучасного стану розвитку Національна стратегія освіти визначає мету, стратегічні напрями та основні завдання, на виконання яких має бути спрямована реалізація державної політики у сфері освіти. Колегія Міністерства освіти і науки України визначила пріоритетні напрями інноваційної діяльності галузевого рівня у сфері освіти:

- інноваційні технології навчання;
- інтерактивні методи навчання з використанням інформаційних технологій;
- створення комп'ютерно-орієнтованих методів систем навчання з різних предметів і навчальних дисциплін;
- розробка впровадження новітніх дидактичних моделей та технологій профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах;
- розробка програмових засобів навчального та наукового призначення, новітніх програм, підручників, посібників та методичних матеріалів нового покоління, у тому числі – електронних.

Одним із пріоритетів роботи Міністерства науки і освіти є розвиток сфери науки та активізація інноваційної діяльності задля зростання престижу української науки, забезпечення індустріальної конкурентоспроможності та розвитку високотехнологічного виробництва шляхом зростання наукоємності ВВП утрічі, спільного вирішення глобальних викликів із провідними країнами світу та співпраці з науковою діаспорою.

Міністерство протягом 25 червня 2020 року – 26 жовтня 2022 року здійснило відповідні кроки для підтримки наукової та науково-технічної діяльності, розвитку дослідницької та інноваційної інфраструктури, збереження наукового потенціалу (табл. 1).

Таблиця 1.

Європейська інтеграція сфери науки та інновацій (за даними Міністерства освіти і науки України)

2020-2021	2022	2023
<ul style="list-style-type: none"> - затверджено Дорожню карту інтеграції науково-інноваційної системи до Європейського дослідницького простору; - створено делегацію та проведено серію технічних та офіційних перемовин для участі України в рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій 	<ul style="list-style-type: none"> - виконано 40% індикаторів Дорожньої карти інтеграції науково-інноваційної системи до Європейського дослідницького простору; - ратифіковано Угоду про участь України у програмах ЄС «Горизонт Європа» та «Євратом»; - у межах програми «Горизонт 2020» триває виконання українськими організаціями 102 проєктів, 	<ul style="list-style-type: none"> - провести аналіз виконання Дорожньої карти інтеграції науково-інноваційної системи до Європейського дослідницького простору та на його основі оновити Дорожню карту; - створити інфраструктурну підтримку для участі українських організацій в програмі «Горизонт Європа»;

Продовження Табл.1

<p>«Горизонт Європа» та комплементарній до неї програмі ЄС з досліджень та навчання «Євратом»; Україна приєдналась до бази програми ОЕСР та ЄК з питань науки та інновацій «STIP Compass»</p>	<p>у межах програми «Горизонт Європа» розпочато виконання 31 проєкту; - Україна стала 39-м повноправним членом Асоціації COST; - триває співпраця з 13 країнами світу і щорічно впроваджується понад 100 спільних науково-дослідних проєктів, нині МОН фінансує виконання 79 спільних науково-дослідних проєктів на загальну суму 9 950,2 тис. грн; - затверджено національний план щодо відкритої науки; - врегульовано питання академічної мобільності; - понад 500 українських установ зареєструвалися на порталі «Research4Life» та отримали доступ до найкращих баз даних наукової інформації.</p>	<p>- виконати заходи, заплановані національним планом щодо відкритої науки на 2023 р.; реалізація проєктів та робіт, поданих на конкурсний відбір наукових, науково-технічних робіт і проєктів, які фінансуються за рахунок зовнішнього інструменту допомоги Європейського Союзу</p>
---	---	--

Джерело: Головні досягнення у сфері науки та інновацій 2020-2022. Міністерство освіти і науки України. 15.11.2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii>

Одним із таких напрямів, це законодавче врегулювання і розвиток дослідницької та інноваційної інфраструктури [5]:

- прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності та розвитку наукових парків»;
- схвалено Концепцію Державної цільової програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні до 2026 року;
- Урядом схвалено проєкт Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо стимулювання інноваційної діяльності бюджетних установ»;
- визначено основні засади діяльності Центрів колективного користування науковим обладнанням;

- Урядом ухвалено проєкт Закону України «Про інноваційні парки»;
- розроблено проєкти постанов КМУ щодо функціонування регіональних центрів трансферу технологій, створення мережі стартап-школа-інкубатор-акселератор, статусу національного наукового центру; підготовлено зміни до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих учених.

Нова українська школа є школою навчання та розвитку компетентностей. Часи змінюються, і освітній процес слід адаптувати до потреб здобувачів освіти. Тому основним, базовим компонентом Національного технопарку з підвищення якості освіти є впровадження в освітній простір компетентної освіти, зокрема функціонування оффлайн - та онлайн-ресурсів ціннісних орієнтирів освіти, кардинальне оновлення системи підготовки та супроводу компетентного вчителя для Нової української школи. «Національний освітній технопарк» - це проєкт спрямований на вирішення складної соціально-педагогічної проблеми підвищення якості національної системи освіти відповідно до цивілізаційних і національних викликів XXI століття шляхом консолідації зусиль менеджерів освіти, територіальних громад, українських і зарубіжних науковців та методистів, науково-педагогічних і педагогічних колективів закладів освіти, батьківської громади, громадських організацій, роботодавців і бізнесу. Створення Національного технопарку з підвищення якості освіти, що забезпечить розбудову якості освіти належної синергії «СІМНОТ»: Синергія, Інтеграція, Менеджмент, Національний Освітній Технопарк; модель з чотирьох базових компонентів: упровадження в національний освітній простір основних цінностей та компетентної освіти; розвиток інтелектуальної еліти нації; створення безпечного для життя та здоров'я середовища; трансформація системи управління освітою. У цей технопарк планується закласти інноваційні проєкти. Розвиток інноваційних технологій стає основою масштабних освітніх реформ, що перетворюють освіту на продуктивний сектор економіки [6].

Засадничі основи освітніх змін, визначені Концепцією Нової української школи, пояснюють ідеологію перетворень в освіті, окреслених Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та основні напрями її реформування щодо створення нового сучасного освітнього середовища, передумов для інноваційної діяльності, впроваджених новими Державними стандартами всіх рівнів освіти. Освітній процес тільки тоді може вважатися досконалим, якщо

він забезпечує не лише успішне задоволення суспільних запитів сьогодення, а й визначає загальні підходи щодо вирішення майбутніх проблем. Формування інтелектуальної еліти нації – вчених, дослідників, суспільних діячів, інноваторів-підприємців – є ще одним базовим компонентом розвитку освіти, це підтримка майбутніх лідерів світової науки та Hi-tech, упровадження STEM-освіти, оснащення відповідних лабораторій, підвищення статусу Вчителя як професійної еліти нації [1].

Інновацію в освіті розглядають як реалізоване нововведення у змісті, методах, прийомах і формах навчальної діяльності та виховання особистості (як методики, технології), у змісті та формах організації управління освітньою системою, а також в організаційній структурі закладів освіти, у засобах навчання та виховання і у підходах до соціальних послуг в освіті. Це суттєво підвищує якість, ефективність та результативність освітнього процесу, тому педагогічна інноватика відповідно до особливостей новітніх процесів в освіті повинна охоплювати певні теоретичні блоки понять і принципів, а саме: створення нового в системі освіти та педагогічної науки, сприйняття нового соціально-педагогічним співтовариством, застосування педагогічних новацій, система рекомендацій для теоретиків і практиків щодо пізнання інноваційних освітніх процесів в освіті та керування ними. Педагогічні технології в системі освіти засвідчують якісно новий етап взаємодії й розвитку науково-педагогічної та педагогічної творчості і процесів застосування її результатів.

«Інноваційна освітня технологія» - це комплекс із трьох взаємопов'язаних складових:

1. Сучасний зміст, який передається учням, передбачає не стільки освоєння предметних знань, як розвиток компетенцій, адекватних сучасній бізнес-практиці. Цей зміст має бути добре структурованим і представленим у вигляді мультимедійних навчальних матеріалів, що передаються за допомогою сучасних засобів комунікації.

2. Сучасні методи навчання – активні методи формування компетенцій, засновані на взаємодії учнів та їх залучення до навчального процесу, а не лише на пасивному сприйнятті матеріалу.

3. Сучасна інфраструктура навчання, що включає інформаційну, технологічну, організаційну та комунікаційну складові, що дозволяють ефективно використовувати переваги дистанційних форм навчання.

На даний момент в освітньому процесі застосовують різні педагогічні інновації, проте, можна виділити наступні найбільш характерні інноваційні технології [7].

1. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) у предметному навчанні. Впровадження ІКТ у зміст освітнього процесу передбачає інтеграцію різних предметних галузей з інформатикою, що веде до інформатизації свідомості учнів та розуміння ними процесів інформатизації у суспільстві (у його професійному аспекті). Досвід застосування показав:

а) інформаційне середовище закладу освіти відкритого типу, що включає різні форми дистанційної освіти, суттєво підвищує мотивацію учнів до вивчення предметних дисциплін, особливо з використанням методу проєктів;

б) інформатизація навчання приваблива тим, що знімається психологічна напруга освітнього спілкування шляхом переходу від суб'єктивних відносин «викладач – студент» до найбільш об'єктивних відносин «студент – комп'ютер – викладач», підвищується ефективність студентської праці, збільшується частка творчих робіт, розширюється можливість в отриманні додаткової освіти з предмету у стінах вишу, а в майбутньому усвідомлюється цілеспрямований вибір напрямку магістратури, престижної роботи;

в) інформатизація викладання приваблива для викладача тим, що дозволяє підвищити продуктивність його праці, підвищує загальну інформаційну культуру викладача.

Серед основних видів цифрових технологій можна виділити такі: мобільне навчання, технологія хмари, онлайн-курси, ігрофікація та веб-квест [3]. Наразі технологія мобільного навчання найбільш популярна у сфері освіти. Завдяки її використанню з'являється можливість найбільш зручної та продуктивної спільної роботи, обміну знаннями. Суб'єкти освітнього процесу можуть обмінюватися віддалено матеріалом, передавати мобільні пристрої всередині студентської групи, використовуючи бездротові мережі, інфрачервоні функції кишенькового персонального комп'ютера.

Хмарні технології мають зручний мережевий доступ, дозволяють зберігати велику кількість інформації та дають можливість використовувати її при мінімальних управлінських зусиллях, тобто хмара дозволяє розподіляти, обробляти та зберігати дані.

2. Особистісно-орієнтовані технології у викладанні предмета. Особистісно-орієнтовані технології ставлять в центр всієї системи вищої освіти особистість студента, забезпечення комфортних, безконфліктних і безпечних умов її розвитку, реалізації її природних потенціалів. Особистість студента у цій технології не тільки суб'єкт,

але й суб'єкт пріоритетний; вона є метою освітньої системи, а не засобом досягнення будь-якої абстрактної мети.

3. Інформаційно-аналітичне забезпечення навчального процесу та управління якістю освіти студента. Застосування такої інноваційної технології, як інформаційно-аналітична методика управління якістю навчання, дозволяє об'єктивно, неупереджено простежити розвиток участі кожного студента окремо, групи/підгрупи, вишу в цілому.

4. Моніторинг інтелектуального розвитку. Аналіз та діагностика якості навчання кожного учня за допомогою тестування та побудови графіків динаміки успішності.

5. Виховні технології як провідний механізм формування сучасного студента. Є невід'ємним чинником в сучасних умовах навчання. Реалізується в якості залучення учнів у додаткові форми розвитку особистості: участь у культурно-масових заходах по національним традиціям, театрах, центрах творчості та інших.

6. Дидактичні технології як умова розвитку навчального процесу освітнього закладу. Тут можуть реалізовуватися як вже відомі прийоми, що зарекомендували себе, так і нові – це самостійна робота за допомогою навчальної книги, гра, оформлення та захист проєктів, навчання за допомогою аудіовізуальних технічних засобів, система «консультант», групові, диференційовані способи навчання – система «малих груп» та ін. Зазвичай у практиці застосовуються різні комбінації цих прийомів.

7. Психолого-педагогічне супроводження впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес. Передбачається науково-педагогічне обґрунтування використання тих чи інших інновацій. Їх аналіз на методичних порадах, семінарах, консультації з провідними фахівцями у цій галузі.

Також інноваційні методи навчання передбачають інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання – це діалогове навчання, під час якого здійснюється безпосереднє спілкування викладача та учнів. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес організований таким чином, що всі учні залучені до процесу пізнання. Спільна діяльність у процесі освоєння навчального матеріалу дає таку можливість як обмін знаннями, ідеями, способами діяльності, і це дозволяє отримувати не тільки нові знання, але й розвивати саму пізнавальну діяльність. У процесі інтерактивного навчання йде розвиток співробітництва між учнями. У разі застосування інтерактивних методів кожен учень стає повноправним учасником процесу взаємодії. Інтерактивні методи та форми проведення занять

пробуджують інтерес у учнів, що сприяє ефективному засвоєнню навчального матеріалу.

Методи інтерактивного навчання поділяють на чотири групи [8]:

1. дискусійні: модерація, групова дискусія, мозковий штурм, розбір ситуацій із практики;
2. ігрові: імітаційні, дидактичні та творчі ігри, рольові, ділові;
3. організаційно-діяльні ігри;
4. тренінгові форми проведення занять.

Використання інтерактивних методів дозволяє отримати такі результати:

- вирішення проблеми активізації та мотивації пізнавальної діяльності;
- освоєння знань та навичок та зниження страху оцінювання;
- освоєння навичок спільного пошуку рішення, рефлексії результатів діяльності;
- розвиток особистості: нова, якісна оцінка себе, розвиток самостійності та творчості;
- розвиток групи як нової спільності на основі партнерських відносин;
- збільшення досвіду педагога та економія його фізичного ресурсу.

Інноваційні технології в освіті відіграють важливу роль для студентів, які мають проблеми із здоров'ям. Тепер вони можуть опанувати знання предметних дисциплін через дистанційне навчання.

Можна вказати такі позитивні сторони інноваційних технологій освіти:

- заохочують мотивацію у студентів до пізнавальної діяльності, особливо з проектування;
- для студентів відкрито творчий простір, завдяки якому збільшується кількість якісних та цікавих робіт;
- інформатизація стимулює не лише студентів, а й залучає педагогів через підвищення продуктивності його праці та культури;
- використання інноваційних технологій освіти створює більш комфортний психологічний клімат для учнів і знімає напругу спілкування з викладачем.

Таким чином, використання сучасних інноваційних технологій в освіті є однією з ключових умов підвищення якості освіти та забезпечення функціональної грамотності учнів на основі набуття ними компетентного професійного досвіду у сфері навчання.

Висновки. Таким чином, досвід сучасного закладу освіти має у своєму розпорядженні найширший арсенал застосування педагогічних

інновацій у процесі навчання. Ефективність їх застосування залежить від традицій, що склалися в освітній установі, здатності педагогічного колективу сприймати ці інновації, матеріально-технічної бази установи. І під час війни, і після її завершення головним завданням освітньої галузі є і буде забезпечення якості освіти на всіх рівнях. Тому цілком закономірним є проведення наукових досліджень в освіті та втілення їх результатів у практику роботи, впровадження інноваційних технологій, забезпечення закладів освіти новими засобами навчання, науково-методичною та навчальною літературою.

Важливим кроком на шляху реформування системи освіти України є реалізація Державного стандарту базової середньої освіти, який розроблено відповідно до Концепції Нової української школи. Особливе значення для подальшого розвитку та реформування галузі, розбудови Нової української школи має модель Національного технопарку з підвищення якості освіти. Ідеї Національного технопарку є актуальними і сьогодні, в умовах війни, оскільки вони стосуються запровадження підвищення якості освіти; розвитку інтелектуальної еліти нації; створення безпечного для життя та здоров'я середовища; трансформації системи управління освітою.

Література:

1. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
2. Вербівський Д.С. Інноваційні технології в закладі вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2023. Випуск 2 (53). С. 29-33. DOI: 10.24144/2524-0609.2023.53.30-33
3. 15innovative teaching methods. URL: <https://ahaslides.com/15-innovative-teaching-methods/>
4. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід (2015). Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК». Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23.
5. Головні досягнення у сфері науки та інновацій 2020-2022. Міністерство освіти і науки України. 15.11.2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii>
6. Нікула Н. В. Управління інноваційною діяльністю закладів загальної середньої освіти в контексті впровадження концепції «Нова українська школа». 2020. Випуск 22. Т. 4, С. 201-205.
7. Литвинова С.Г. Концептуальні підходи до використання засобів доповненої реальності в освітньому процесі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2020. Вип.55. С.46-62.
8. Ярошик, Я. В. (2020). Інноваційні технології в системі освіти України. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/218.pdf>

References:

1. Osvita Ukrainy v umovakh voyennoho stanu. Innovatsiyna ta proyektna diyalnist: Naukovo-metodychnyy zbirnyk [Education of Ukraine under martial law. Innovative and project activity: Scientific and methodical collection] za zahalnoyu red. S. M. Shkarleta. Kyiv-Chernivtsi «Bukrek» [general editor. S. M. Scarleta. Kyiv-Chernivtsi "Bukrek"]. 2022. 140 p. [in Ukrainian].
2. Verbivskyy, D.S. (2023). Innovatsiyni tekhnolohiyi v zakladi vyshchoyi osvity [Innovative technologies in a higher education institution]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho universytetu. seriya: «Pedagogika. Sotsialna robota» [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. series: "Pedagogy. Social work"]*. 2023. Vypusk 2 (53). pp. 29-33. DOI: 10.24144/2524-0609.2023.53.30-33[in Ukrainian].
3. 15innovative teaching methods. URL: <https://ahaslides.com/15-innovative-teaching-methods/> [in English].
4. Innovatsiyyi u vyshchey osviti: vitchyznyanyy i zarubizhnyy dosvid (2015) [Innovations in higher education: domestic and foreign experience (2015)]. Uzhhorod: PP «AUTDOR-SHARK». Seriya «Yevrointehratsiya: ukrayinsky vymir» [Uzhhorod: PP «AUTDOR-ShARK». Seriya «Evrointehratsiya: ukrainsky vymir»]. Vyp. 23. [in Ukrainian].
5. Holovni dosyahnennya u sferi nauky ta innovatsiy 2020-2022 [Main achievements in the field of science and innovation 2020-2022.]. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy [Ministry of Education and Science of Ukraine].15.11.2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii> [in Ukrainian].
6. Nikula, N.V. (2020). Upravlinnya innovatsiynoyu diyalnistyu zakladiv zahalnoyi serednoyi osvity v konteksti vprovadzhennya kontseptsiyi «Nova ukrayinska shkola» [Management of innovative activity of general secondary education institutions in the context of implementation of the concept "New Ukrainian school"]. Vypusk 22. T. 4, pp. 201-205. [in Ukrainian].
7. Lytvynova, S.H. (2020). Kontseptualni pidkhody do vykorystannya zasobiv dopovnenoyi realnosti v osvitnomu protsesi [Conceptual approaches to the use of augmented reality tools in the educational process.]. *Suchasni informatsiyni tekhnolohiyi ta innovatsiyni metodyky navchannya u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiya, teoriya, dosvid, problemy [Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems]*. 2020. Issue 55. [in Ukrainian].
8. Iaroshyk, Ya. V. (2020). Innovatsiyni tekhnolohiyi v systemi osvity Ukrainy [Innovative technologies in the education system of Ukraine]. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/218.pdf> [in Ukrainian].